

B. M. M. Kütüphanesi
Bu eser kütüphaneden dışarı Çıkamaz.

C. H. P.

**Dördüncü Büyük Kurulta-
yında Genel Başkan Kamâl
Atatürk'ün Söylevi**

S. S.

170

I

Ankara

9. 5. 1935

T.B.M.M

DDC:
YER: 76-1480
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 76-3294

KÜTÜPHANESİ

C. H. P.

Dördüncü Büyük Kurultayında Genel Başkan Kamâl Atatürk'ün Söylevi

Ankara

9. 5. 1935

C. H. P. 4 üncü Büyük Kurultayında Genel Başkan Kamâl Atatürkün Söylevi

Kurultayın sayın üyeleri;

Karşılarında bulunmakla huz duyduğum delege arkadaşlarımı selâmlarken ; yüce ulusumuzu saygı ile anarım. (Alkışlar)

Bu anda, bundan önceki Kurultayları ve Partimizi doğuran ilk Sivas Kurultayını-ki, dış ve iç düşmanların süngüleri altında kurulmuştur -hatırlamak, geçen on altı yılın bütün hadiselerini göz önüne getirmeği kolaylaştırır.

Uçurum kenarında yıkık bir ülke... türlü düşmanlarla kanlı boğuşmalar.. yıllarca süren savaş.. ondan sonra, içerde ve dışarda saygı ile tanılan yeni vatan, yeni sosyete, yeni devlet (sürekli alkışlar) ve bunları başarmak için arasız, devrimler.. işte, Türk genel devriminin bir kısa diyemi..

Bayanlar, Baylar;

Partimizin her kurultayı, denebilirki, bir dönüm başında toplanmıştır. 1927 Kurulayı, doğuda kopan azıyı yenerek Cumhuriyetin sarsılmaz temelde olduğunun anlaşılmasına; 1931 Kurultayı güvenlik ve sükûnun kesin olarak kurulmasına rasgelir. Bu kurultayımız ise, geniş ölçüde gelişim devri içinde bulunduğumuz günlerde toplanmış oluyor,

Kurultayın, yeniden alacağı ilerleme ve yükselme tedbirleriyle ; vatanın yüksek yönetimini erdemli ellerinde tutan Partimizin, şerefli tarihini zenginleştireceğine şüphe yoktur.

Geçen Kurultaydan bugüne kadar, kültürel ve sosyal alanda başardığımız işler, Türkiye Cumhuriyetinin ulusal çehresini, kesin çizgileriyle, ortaya çıkarmıştır. Yeni harfleri, ulusal tarihi, öz dili, ar, ilimsel müzik ve teknik kurumları ile, kadını erkeği her hakta

eşit, modern Türk sosyete si bu son yılların eseridir. (Sürekli alkışlar)

Türk ulusu ancak varlığını derin ve sağlam kültür sınırları ile çevreledikten sonradır ki, onun yüksek kapasitesi ve erdemi, uluslar arasında tanılır. Türk ulusuna doğusal rengini veren bu devrimlerden her biri, çok geniş tarihsel devirlerin öğünebileceği büyük işlerden sayılsa yeridir. (Sürekli alkışlar) Bütün bu işler, Partimizin programını, özenle göz önünde tutarak başarılabilmektedir.

Tüzel, sağlık, sosyal, finans, ekonomi ve bayındırlık işlerimizde, hiç durmadan aldığımız yeni tedbirlerin iyi ve yerinde olduğuna kanı bulunuyoruz.

Akdenizi Karadenize demirle bağladık. Anadoluda özel şirketler elindeki bütün yolları satın aldık; İstanbul ve İzmirde liman ve rıhtım işleri devlet eline geçti; Diyarbakır kapısında yız. Antalyaya, Erzuruma, kömür yurduna durmadan gidiyoruz. (Sürekli alkışlar)

Devlet Demiryolları kurumu, bugün, kendi malımız olan beş yüz milyon liralık bir işi çevirmektedir.

Sayın arkadaşlar;

Geçen dört yılın başlıca işlevi ekonomi alanında olmuştur. Bir çok ülkeler, acunsal buhran karşısında sarsılmış ve umutsuzluğa düşmüşken biz, bu kapsal felâket önünde cuda irkilmedik. (Alkışlar) Yurdun ekonomisini yeni bir düzene yönetmiş bulunuyoruz. Arısulusal tecimi denkleştirerek, iç pazarı harekete getirerek kendimizi korumağı başardık. Asıl önde tuttuğumuz iş, geniş bir endüstri programını gerçekleştirmeğe başlamaktır (alkışlar). Bu program, tamamilen gerçekleştiği gün, şüphesiz yurddaşın geçimi hissolanacak derecede genişleyecektir.

Tarım ve endüstri hareketlerimiz birbirini kollayan tedbirlerle yapılmaktadır.

Maden ürünlerimiz, son zamanlarda özel bir gelişim gösterdi. Umudumuz o dur ki gelecek kurultay maden işleriyle beraber deniz ekonomisinde bu gün almakta olduğumuz tedbirlerin verimli sonuçlarını dermiş olarak, toplanacaktır. (Alkışlar)

Görüyorsunuz ki arkadaşlar; yepyeni bir güdümlü ekonomi düzeni kurmakla uğraşıyoruz. Partimizin ekonomik anlayışı; bu yöndeki programımızın, yurdun ihtiyaçlarını karşılayacak ve onu az zamanda gelişmeye ve genişliğe erdirecek en iyi program olduğunu gösterecektir. Yeni öğütleriniz ve direktiflerinizle, yeniden ilerleme ve yükselme tedbirlerimizi kolaylaştıracağınıza şüphe yoktur.

Bayanlar, Baylar ;

Cumhuriyetin dış siyasadada özenle göttüğü amaç arsulusal barış korumak ve güven içinde yaşamaktır. Komşularımızla dostluk ve eyi geçinme yolunda her gün biraz daha ilerlemekteyiz.

Sovyetlerle dostluğumuz, her zamanki gibi, sağlamdır (Sürekli alkışlar) ve içtendir. Kara günlerimizden kalan bu dostluk bağıni, Türk ulusu unutulmaz değerli bir hatıra bilir. (Sürekli Alkışlar) İki memleket arasında her yönden değerler, sıklaşmakta ve genişlemektedir. Sovyetler, Cümuriyetimizin onuncu yılında, yüksek delegelerile, şenliklerimizde hazır bulundular.

Devletlerimiz, hükümetlerle ve uluslarile, her fırsatta birbirlerine nasıl inandıklarını ve ne kadar güvendiklerini bütün dünyaya göstermektedirler. (Alkışlar). Son günlerde boğazlar mes'elesini ortaya koyduğumuz zaman, Sovyetlerin bizim tezimizdeki doğruluğu ve haklılığı bildirmiş olmaları, Türk ulusunda yeniden derin dostluk duyguları uyandırmıştır. (Sürekli alkışlar).

Türk - Sovyet dostluğu arsulusal barış için şimdiye kadar yalnız hayır ve fayda getirmiştir. Bundan sonra da yalnız hayırlı ve faydalı olacaktır. (Alkışlar)

Arkadaşlar,

Geçen dört yıl içinde bir önemli hadise de Balkan Paktıdır, Dört devlet; kendi güvenleri için ve Balkanların, karışma ve karıştırma konusu olmaktan çıkması için içten bir kanaatle birbirlerine bağlanmışlardır. (Alkışlar) Balkanlı bağlaşıklarımızla gittikçe artan bir beraberlik ve dayanışma siyasası güdüyoruz.

Yüklenlerimizin gereklerini, kesin bir bayrılıkla gözetiyoruz.

Asıl dikkate değen, Balkan Paktının, daha bir yıl içinde, arsulusal barış için büyük bir etke olduğunun anlaşılmasıdır. (Alkışlar) Balkan Paktı, gittikçe, Avrupa barışının başlıca temel taşlarından biri olmak yerindedir. (Alkışlar)

Geçen dört yılın şerefli hadiselerinden biri olmak üzere, İran Şahınşahının, sayın konuğumuz olduğunu kıvançla hatırlatırım. (Alkışlar) Bu şahsı tanışmadan iki memleketin kazandığı faydalar pek geniş olmuştur. İki kardeş ulusun arasını açacak hiçbir mesele kalmadığı ilân edilmiş ve birbirinin bahtiyarlığından kuvvetli olmalarından başka dilekleri bulunmadığı anlaşılmıştır. (Sürekli alkışlar)

Afgan devletinin uluslar sosyetesine girişini selamlamakla bah-

tiyar olduk. (Alkışlar) Bu kardeş ulus ile dostluk bağlarımız mutlu bir surette ilerlemektedir. (Alkışlar)

Yakın komşulamızla ve uzak devletlerle olan ilgilerimiz, genel olarak, normal ve dostçadır. (Alkışlar) Arsiulusal ilgilerin gerektirdiği bütün değerleri ve konuşmaları kıvançla kolaylaştırıyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti arsiulusal ailenin, ancak faydalı, çalışkan ve iyi geçimli bir unsuru olmak amacındadır. (Sürekli alkışlar) Uluslar sosyetesinde ciddi barış ve elbirliği isteğiyle çalışıyoruz.

Uluslar sosyetesinin, arsiulusal güveni arttıracak, geçmişten kalma hastalıkları iyileştirecek, insanî sonuçlara varabilmesi başlıca dileklerimizdendir. (Alkışlar)

Arkadaşlar:

Arsiulusal durum nazik bir buhran geçirmektedir. Eski ve büyük anlaşmazlık, son çatışmalarla heyecanlı bir noktaya gelmiştir. Bugünkü yüksek insanlığın, ulusları birbirine yaklaştırma çarelerini bularak, genel güvensizliği ortadan kaldırılmasını nummak isteriz.

Bununla beraber bütün dünya gidişini göz önünde tutarak dikkatli, hazırlıklı, uyanık bulunmak lüzumuna kaniiz. (Alkışlar) Gene bu kanaatladır ki, dostluklarımıza bağlı ve bütün ilgilerimizde eyicil bir siyasa ile elimizden geldiğikadar genel barışı kurmak istiyoruz. (Alkışlar)

Bayanlar ; Baylar ;

Size biraz da partimizin son yıllardaki öz hayat ve kınavından bahsedeyim. Geçen kurultayın parti örgütlerine vermiş olduğu çalışma yöneti çok faydalı ve verimli olmuştur. Parti üyeleri, prensiplerimizi anlatmakta, yaymakta ve bütün yurttaşların sevgilerini, güvenlerini kazanmakta, kendilerinden beklendiği gibi hareket etmişlerdir. Parti seçimlerinin canlı ve özenli bir tarzda oluşu, siyasal hayatımızda önemli bir ilerleştirdir.

Partimizin, Halkevlerle bütün yurddaşlara kucağını açması vatanda sosyal ve kültürel bir devrim yaptı.

Sevgili arkadaşlar;

Cumhuriyet Halk Partisinin esas düşünce ve dileği, vatandaş-

ları her türlü ayrılıktan korumak, onları, kendileri ve büyük Türk ulusu için faydalı kılmaktır. (Okay sesleri, alkışlar)

Programımızda, iş bölümlerinin her birinde bulunan, yurddaşların özel ve genel asiğları ve genlikleri, ayasız, göz önünde tutulmuştur. Bu hakikatın bütün yurddaşlarca, yalın olarak, bilinmesi çok önemlidir. Bunu yurddaşlara anlatmak ve bu suretle onların sevgilerini ve güvenlerini kazanmak, parti üyelerini kutsal ödevidir. (Alkışlar)

Türk ulusu kendisine hizmet edenleri, süreli bir surette, değerlemiş ve onlara ünvermiştir.

Son sayıav seçiminde Partimizin ulusun güvenini kazanması bize, çalışmamızda yeniden büyük şevk ve kuvvet vermiştir. (Alkışlar)

Ulusa hizmet yolunda bütün varlığımızla çalışmak, parti üyelerinin bozulmaz andıdır. (Ayakta sürekli alkışlar)
